

NORGES HØYESTERETT

Den 28. juni 2006 avsa Høyesterett dom i

HR-2006-01139-A, (sak nr. 2006/707), straffesak, anke,

A

(advokat Berit Reiss-Andersen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

(førstestatsadvokat Berit Sagfossen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Flock**: Saken gjelder forståelsen av begrepet "føre motorvogn" i vegtrafikkloven § 22 første ledd og spørsmål om tapet av førerett kan settes kortere enn minstetiden, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1 sjette ledd.
- (2) Eidsivating lagmannsrett avsa 23. januar 2006 dom i straffesak mot A med slik domsslutning:
 - "1. A, født 0.0.1960, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første til tredje ledd, jf. § 22 første ledd, til en straff av fengsel i 14 – fjorten – dager som gjøres betinget i medhold av straffeloven §§ 52 flg. med en prøvetid på 2 – to – år, samt til en bot til statskassen på 20.000 – tjuetusen – kroner, subsidiært 15 – femten – dagers fengsel.
 2. Han idømmes tap av føreretten i 2 – to – år, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn m.v. § 3-2 nr. 2. Det gis fradrag for utholdt beslag fra 25. juni 2005.
 3. For gjennerverk av føreretten må han avlegge full ny førerprøve, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn m.v. § 8-3 siste ledd.
 4. Saksomkostninger idømmes ikke."
- (3) Dommen ble avsagt etter anke over Eidsvoll tingretts dom av 23. september 2005, hvor straffen var satt til ubetinget fengsel i 14 dager og en bot stor kr 25 000, subsidiært fengsel i 15 dager, og med slikt tap av føreretten som også lagmannsretten fastsatte.

- (4) Domfelte har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen under skyldspørsmålet og reaksjonsfastsettelsen hva angår tapet av føreretten.
- (5) Jeg er kommet til at lovanvendelsesanken ikke kan føre frem, men at tidsrommet for tap av føreretten bør forkortes.
- (6) Lagmannsretten la til grunn at domfelte natt til 25. juni 2005 i alkoholpåvirket tilstand hadde satt seg inn i sin personbil som stod parkert på en parkeringsplass i X kommune. Han skulle hente sigaretter i hanskerommet. For å få lys i dette rommet måtte han slå på bilens kjørelys. Han startet motoren før han slo på lyset for å spare bilens dårlige batteri. Lagmannsretten fant at domfelte handlet uaktsomt da han under dette utløste håndbrekket ved å trekke i en hendel i underkant av dashbordet. Bilen trillet deretter 1,5 til 2 meter fremover.
- (7) Det sentrale spørsmål ved lovanvendelsen er om domfelte ved dette har ført motorvogn, jf. vegtrafikkloven § 22 første ledd. Forsvareren har vist til dommen i Rt. 1947 side 341 der Høyesterett kom til at en bil kunne trilles et par meter til den stoppet mot en fortauskant, uten at det ble ansett som kjøring i daværende motorvognlovs forstand. I vår sak hadde føreren på forhånd startet motoren. Ut fra formålet med forbudet mot å føre motorvogn i alkoholpåvirket tilstand, har Høyesterett i tidligere dommer lagt vekt på om det som har skjedd, realiserte eller kunne realisere den risiko som trafikk med motorvogn er forbundet med. Når motoren er i gang, er kjøretøyet brakt i en situasjon hvor risikoen for skadeforvoldelse regelmessig vil være langt større enn hva tilfellet var på forhånd. Jeg legger avgjørende vekt på dette moment, og er kommet til at domfelte dermed i dette tilfellet må kunne sies å ha ført motorvogn, selv om bilen ikke var koplet i gir. Jeg er etter dette kommet til at lagmannsrettens lovanvendelse er korrekt.
- (8) Det følger av § 3-2 i forskrift om tap av retten til å føre motorvogn (FOR 2003-12-19-1660) at tap av førerett fastsettes til minst to år når alkoholkonsentrasjonen i blodet er høyere enn 1,2 promille eller den er mer enn 0,6 milligram pr. liter luft. I dette tilfellet var den 0,9 milligram pr. liter luft. Under henvisning til vegtrafikkloven § 33 nr. 1 sjette ledd har domfelte gjort gjeldende at tapet av førerett må settes kortere enn minstetiden. Det er i den forbindelse både gjort gjeldende at tap av føreretten for domfelte har hatt særdeles tyngende konsekvenser, blant annet ved at han har mistet sitt arbeid, og at fastsettelsen av en tapsperiode på to år står i et betydelig misforhold til alvoret i den overtredelse som er begått.
- (9) Vegtrafikkloven § 33 nr. 1 sjette ledd oppstiller to alternative vilkår for at domstolene skal kunne bestemme at tap av førerett skal settes kortere enn minstetiden: Dette kan enten skje ”dersom det ellers vil virke urimelig hardt og det foreligger særdeles formildende omstendigheter ved forholdet som ligger til grunn for tapet av førerett”. Alternativt kan det skje ”når andre helt spesielle grunner taler for å gå under minstetiden”. I dette tilfellet mener jeg at helt spesielle grunner knyttet til den straffbare handling taler for å gå under minstetiden. I motsetning til de fleste tilfeller der vegtrafikkloven § 22 første ledd er overtrådt, er det i vår sak tale om en uaktsom overtredelse. Og i tillegg kommer som nevnt at kjøringen var så sterkt begrenset både i strekning og i hastighet at den knapt kan sies å ha utløst noen nevneverdig risiko for skade. Vår sak atskiller seg med andre ord sterkt fra den type kjøring som man må ha hatt i tankene ved utformingen av bestemmelsene om tap av førerett, og som er synliggjort ved de sjablonmessige

enkeltregler som er tatt inn i forskriftene. Under disse omstendigheter kan domfeltes relativt høye alkoholpåvirkning ikke være til hinder for å anvende unntaksregelen.

- (10) Jeg er etter dette kommet til at tapet av føreretten begrenses til ett år, som svarer til den periode som nå er gått.
- (11) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom – domsslutningens pkt. 2 – gjøres den endring at tap av føreretten idømmes for 1 – ett – år. For øvrig forkastes anken.

- (12) Kst. dommer **Kaasen:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (13) Dommar **Utgård:** Det same.
- (14) Dommer **Tjomsland:** Likeså.
- (15) Dommer **Lund:** Likeså.
- (16) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom – domsslutningens pkt. 2 – gjøres den endring at tap av føreretten idømmes for 1 – ett – år. For øvrig forkastes anken.